

KINCSES
BARANYA

BARANYA MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA

2018. FEBRUÁR

Bevezető

Az ITP alapadatai

Az ITP megnevezése: **Baranya megye Integrált Területi Programja**

Az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezése: **Baranya Megyei Önkormányzat**

Verzió: **3.0 verzió**

Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma: **/2018. (I.18.) Kgy. határozat**

Az ITP utolsó változatát elfogadó Korm. határozat száma: **1612/2016. (XI. 8.) Korm. határozat**

Finanszírozó Operatív Program: **Terület és Településfejlesztési Operatív Program**

Érintett Földrajzi Terület: **Baranya megye közigazgatási területe, kivéve Pécs Megyei Jogú Város közigazgatási területét.**

ITP felelős szervezet: **Baranya Megyei Önkormányzat**

ITP felelős kapcsolattartó: **Nagy Csaba elnök**

ITO felelős szervezet címe: **7621 Pécs, Széchenyi tér 9.**

Az ITP teljes 7 éves forráskerete: **38,02 milliárd forint (38 016 003 870 Ft).**

Jelen dokumentum elválaszthatatlan részét képezi a forrásallokációs arányokat, valamint az indikátorokat és az ütemezést tartalmazó ITP sablonnak megfelelő excel táblázat!

Módszertani bevezető, a tervezés körülményei

A térségi (városi) gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatás erősítését célzó **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program** (továbbiakban: **TOP**) lehetőséget biztosít a területi szereplők igényei és szükségletei alapján meghatározott fejlesztések megvalósítására. Az egyes területi szereplők (azaz a megyei jogú városok (MJV) és **megyék**) számára a **1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat** alapján rendelkezésre álló TOP forráskeret felhasználását a **megyék területfejlesztési koncepciói és programjai**, valamint a megyei jogú városok integrált településfejlesztési stratégiái **alapozzák meg**. Ezen programok, illetve területi stratégiák fókusza ugyanakkor messze meghaladja a TOP forrásokból megvalósítható célok és beavatkozások körét. A **forrásfelhasználás hatékonnyá tétele** érdekében szükségessé vált

megelőzően az ITP végleges változatát megtárgyalni, javaslataival kiegészített határozatát a Közgyűlés elé tární.

Az ITP készítés, illetve az azt megelőző megyei tervezési fázisok **partnerségi folyamatának** részeként a Baranya Megyei Önkormányzat széleskörű a fejlesztési elképzelések feltárását célzó konzultációs folyamatot is elindított a megye területi, gazdasági és intézményi szereplőinek bevonásával. Ez a folyamat, ill. az ennek eredményeként kialakított fejlesztési kataszter szolgált alapul egyrészt a megyei területfejlesztési program elkészítéséhez, másrészt az ITP forrásallokáció és indikátorvállalások, a helyi szereplők igényeit is figyelembe vevő szakmai megalapozásához.

A megyék számára az ITP **jelentősége**, hogy a 2014-ben elkészült területfejlesztési programjuk alapján **lehetőségük van meghatározni TOP forráskeretük felhasználását együttműködésben az RFP Irányító Hatósággal (továbbiakban: IH).**

		<p>nagyvállalat vesz részt, a mikro- és kisvállalkozások dominálnak.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok): 1. stratégia cél: Helyi gazdaságok fejlesztése; 2. stratégiai cél: Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése</p>
Hozzájárulás munkahelyteremtéshez	a A kritérium bevezetése a foglalkoztatottsági helyzet javulását támogatja.	<p>Alaphelyzet: A munkahelyteremtés és a foglalkoztatás feltételeinek javítása a megye stratégiai tervezési dokumentumaiban is kiemelt célkitűzés</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok): 1. stratégia cél: Helyi gazdaságok fejlesztése; 2. stratégiai cél: Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése</p> <p>Elérhetőség 6. stratégiai cél: és mobilitás javítása 7. stratégiai cél: Nagytérégi csomóponttá válás.</p>

Az Irányító Hatóság által meghatározott kötelező Területi Kiválasztási Rendszer kritériumok:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.1.	Illeszkedés a TOP céljaihoz	A kiválasztás kritériuma, a TOP valamely konkrét céljához/céljaihoz való szoros illeszkedés és a kapcsolódó indikátorokhoz való hozzájárulás.
1.2.	Szakmai indokoltság, igény és kihasználtság	A kiválasztás kritériuma a beavatkozás indokoltsága. Szükséges a szakmai alátámasztás, indoklás és/ vagy igényfelmérés és kihasználtsági terv.
1.3.	Megalapozottság	A kiválasztás kritériuma, hogy a fejlesztési elképzelés kivitelezhetősége, megvalósíthatósága milyen mértékben megítélhető a rendelkezésre álló információk, és a benyújtásra került dokumentumok alapján. A szempont ennek megfelelően garanciát is jelent pl. a vállalt indikátorértékek teljesítésére és a költségigényekre vonatkozóan.
1.4.	Kockázatok	A kiválasztás kritériuma, hogy a megvalósíthatóság és a működtetés milyen kockázatokat hordoz.

2. Az ITP célrendszere és integráltsága

2.1. A megyei területfejlesztési program célrendszeri elemeinek hozzájárulása az ITP megvalósításához (TOP 1-5. prioritáshoz illeszkedő célok meghatározása)

A megyei területfejlesztési programokban az egyes prioritásokhoz kapcsolódóan azonosításra kerültek egyrészt a program keretében megfogalmazott stratégiai/tematikusan célok, amelyek elérését az adott prioritás leginkább szolgálja, továbbá szintén minden prioritás esetében kijelölésre kerültek a megvalósítást támogató lehetséges TOP és ágazati OP prioritások. Ennek megfelelően jelen ITP keretében kijelölhetők azon megyei területfejlesztési program célok, melyek elérése a TOP eszközrendszerével biztosítható és így ezen célok jelenthetik egyben a megyei ITP célrendszerét.

Ahhoz, hogy meghatározható, súlyozható legyen a megyei területfejlesztési program célrendszeri elemeinek hozzájárulása az ITP megvalósításához, meg kell vizsgálni az egyes célok TOP intézkedésekkel való kapcsolati rendszerét is (ezt mutatja az 1. számú táblázat).

A megyei területfejlesztési program prioritásai	Kapcsolódó megyei stratégia cél	A megvalósítást szolgáló kapcsolódó TOP prioritás
<i>I. prioritás: A helyi erőforrásokon alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével</i>	1. Helyi gazdaságok fejlesztése 3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés	TOP 1. prioritás TOP 5. prioritás
<i>II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében</i>	2. Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	TOP 1. prioritás TOP 5. prioritás
<i>III. prioritás: A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése</i>	3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés 4. Társadalmi felzárkóztatás	TOP 1. prioritás TOP 5. prioritás
<i>IV. prioritás: Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében</i>	3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés 4. Társadalmi felzárkóztatás	TOP 2. prioritás TOP 4. prioritás TOP 5. prioritás
<i>V. prioritás: A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímaturatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése</i>	5. Stratégiai erőforrások fenntartható használata	TOP 2. prioritás TOP 3. prioritás
<i>VI. prioritás: Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása</i>	6. Elérhetőség és mobilitás javítása 7. Nagytérsgyi csomóponttá válás	TOP 1. prioritás TOP 3. prioritás

1. táblázat: Baranya megye területfejlesztési program prioritásai és a TOP prioritások kapcsolata

Tekintettel arra, hogy a megye gazdasági helyzete az elmúlt évtizedekben folyamatosan romlott, ezért a megye gazdaságáról kialakult külső kép kedvezőtlen. Nagyon fontos tehát a megye egyes térségeinek befektetői politikáját erősíteni, amelyhez megfelelő alapot adhat a közelmúltban eszközölt gyorsforgalmú úthálózatot érintő (M6, M60), és az üzleti infrastruktúra javítását célzó (pl. mohácsi ipari park, bolyi ipari park bővítése, a pécsi ipari park fejlesztése) beruházások megvalósítása. Mindezek mellett szükséges a megye – különösen nemzetközi – elérhetőségének további javítása, az M6-M60 autópályák és a 67. sz. főút országhatárig történő meghosszabbítása, az M9 autópálya OTTrT szerinti legdélebbi (Köblény, Bikal, Alsómocsolád, Mágocs térsége), a megyét leginkább érintő nyomvonalának kiépítése, az M65-ös (66-os összekötő úttal együtt), a vasúti infrastruktúra kelet-nyugati (Zágráb - Pécs - Baja - Bácsalmás - Csikéria - (Szerbia) - Röske és Szeged - Nagylak - (Románia) - Arad) és észak-déli (Budapest [XI. kerület, Kelenföld] - Pécs, Pécs - Villány, valamint Villány - Magyarbóly - (Horvátország) - Eszék-Szarajevó) tengelyeinek fejlesztése, továbbá a légi- és vízi közlekedés előmozdítása. Hasonlóan a tervezett képzési struktúra átalakítása is nagyban hozzájárulhat a jövőbeli befektetők igényeinek kiszolgálásához. Erősíteni kell a gazdasági szereplők közötti kapcsolatokat és segíteni kell a piacra jutási feltételeket, az exportpiacok felkutatása mellett erősíteni kell a hazai és a helyi piacokon való megjelenést is. Horvátország Európai Unió csatlakozásával új lehetőségek nyílnak meg nem csak a gazdaság, de az élet más területein is, melyek kihasználásában segítséget kell nyújtani a megye kisvállalkozásainak.

A Kormány 2015. április 28. napján együttműködési megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötött Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatával. A Kormány a Megállapodásban foglalt eredményes kormányzati végrehajtása érdekében 1316/2015 (V.21.) határozatában felhívta a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy Pécs és Baranya megye nemzetközi autópálya-hálózatba történő bekapcsolása céljából kezdje meg M6 autópálya országhatárig történő kivezetését biztosító Bóly–Ivándárda, valamint M60 gyorsforgalmi út országhatárig történő kivezetését biztosító Pécs–Barcs szakaszok előkészítését. Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1247/2016. (V. 18.) Korm. határozat 2. mellékletében továbbra is kiemelt projektként szerepel az "M6 Bóly-Ivándárda, országhatár közötti szakasz megvalósítása", de a szakmai elvárás a 2x2 sávú autópálya építése mellett kiegészült a villányi csomóponttal.

Baranya megye számos turisztikai desztinációval és kiemelkedő attrakcióval rendelkezik, ezért a turizmus Baranyában további jelentős foglalkoztatási lehetőséggel bír. A turizmusból élők számára a jövőbeli megélhetés kulcsa a turisztikai potenciál erősítése elsősorban a természeti, a szellemi és épített örökségi értékek és a kapcsolódó népszerű szolgáltatások fejlesztésével, az értékek kibontakoztatásával, hozzáférhetővé és bemutathatóvá tételével, turisztikai útvonalak és programcsomagok összeállításával, valamint a marketing és az együttműködés növelésével.

A kultúra és a kulturális ipar is fontos szerepet tölt be a megye életében. Cél, hogy a kulturális és kreatív ipar kihasználtságának javítása is hozzájáruljon a megye gazdasági megerősödéséhez.

3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés

Baranya közoktatási rendszerét a szegregáció, a roma tanulók, valamint speciális nevelési igényű gyerekek oktatásának nehézségei jellemzik (különösen a kistelepüléseken és a hátrányos

felzárkózási folyamat, a társadalmi tőke erősítése, a társadalmi együttélés segítése csak a szegénységben és hátrányos helyzetben élőkkel (kiemelten romák), az érintett közösségekkel folytatott párbeszéddel és az ő aktív részvételükkel tölthető meg valódi tartalommal.

5. Stratégiai erőforrások fenntartható használata

Baranya megye gazdaságának jövőbeli fejlődése és a lakosság magasabb életminőségének biztosítása megköveteli a környezeti állapot javítását, a környezeti fenntarthatóságra törekvő új szemléletű, racionális környezet-, illetve erőforrás gazdálkodást. A stratégiai természeti erőforrások hosszú távú fenntartható használata kizárólag a természeti- és emberi környezet – ezen belül is különösen az élővilág, a talajok és a termőföld, valamint a felszíni- és felszín alatti vízbázisok - stratégiai szemléletű védelmén és takarékos hasznosításán keresztül valósítható meg.

A klímaváltozás fokozódó kockázatainak kivédése érdekében előtérbe kell helyezni a természetes vízrajzi viszonyokhoz közeli vízgazdálkodásra épülő terület- és tájhasználatokat, művelési módokat, valamint ösztönözni kell a vízvisszatartásra és vízpótlásra épülő tájgazdálkodási technológiák alkalmazását, ki kell alakítani a több lábon álló agrárium megteremtésének feltételeit. Az épített környezet fejlesztése során további cél a klímabarát építészeti-műszaki és településtervezési megoldások elterjesztése, valamint a lakosság klímatudatosságának általános erősítése.

A lakosság környezet egészségügyi feltételeinek javítása érdekében kiemelt cél a környezetvédelmi kommunális infrastrukturális ellátottság minél teljesebb körű biztosítása. Különösen a megye aprófalvas térségeiben, kiemelt cél a településeken képződött nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz, ill. szennyvíz gazdaságosan kiépíthető és fenntartható módon történő elvezetésének és kezelésének biztosítása. További cél a jelenleg már működő hulladékkezelési rendszerek logisztikai rendszerének optimalizálásával, továbbfejlesztésével a jelenlegi hulladéklerakási gyakorlat megváltoztatása a szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás lehetőségeinek maximális figyelembe vételével.

Egy fenntartható energiamix kialakításának érdekében cél a helyben gazdaságosan hasznosítható mértékben jelen levő energiaforrások felhasználására alapozott energiatermelés- és ellátás létesítményeinek és rendszereinek környezetkímélő kiépítése, valamint a települések levegőminőségének javítását is szolgáló korszerű fűtési rendszerek elterjedésének ösztönzése.

6. Elérhetőség és mobilitás javítása

A megyei kohézió erősítésének, a területi hátrányok mérséklésének, azaz a hátrányos helyzetű térségek gazdasági és társadalmi felzárkóztatásának fontos eleme a közlekedési elérhetőség javítása, melynek megvalósítása során a környezeti szempontokat is figyelembe kell venni.

Baranya megye hosszú távú célja egy élhetőbb megye kialakítása, így a stratégiai célrendszer fókuszába az ember, rajta keresztül a társadalmi szinten előnyösebb áru- és személyszállítás kerül, ahol elsődleges cél az elérhetőség és az élhető környezet együttes javítása. A stratégiai célkitűzésnek feladata, hogy előmozdítsa a fenntartható közlekedési rendszerek létrejöttét a megyében: a munkahelyek és szolgáltatások jobb elérhetőségének biztosításával, az áru- és személyszállítás hatékonyságának növelésével úgy, hogy mindeközben megteremti a lehetőségét a környezetszennyezés (káros anyag-, üvegházgáz-kibocsátás, zaj-, por- és

infrastruktúra kelet-nyugati (Zagreb-Pécs-Szeged-Arad), és északdéli (Budapest-Pécs-Eszék-Sarajevo) tengelyeinek összehangolt fejlesztése, összekapcsolása más közlekedési alágazatokkal (M60 autópálya, Pogányi repülőtér) és a már meglévő üzleti szolgáltatásokkal (Pécs Déli ipari park). A vízi közlekedés fejlesztése (Mohácsi kikötő) - erősítve a fent felsorolt elemeket - ugyancsak pozitívan befolyásolja a megye logisztikai teljesítményét.

A megyékre vonatkozó TOP intézkedések a fenti célok „direkt” megvalósítását nem tartalmazzák. Az „ágazati” Operatív programok leginkább a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP), a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP), az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) adott intézkedéseikhez illeszkedve biztosítható a célok megvalósítása. Továbbá az 1702/2014.(XII.3.) kormányhatározat döntött a megyei önkormányzatok és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt (TOP) források megoszlásáról. A Pécs Megyei Jogú Város részére biztosított forrás lehetőséget teremthet a „Nagyterületi csomóponttá válás” egyes céljainak eléréséhez.

2.2. Az ITP célok közötti kapcsolatrendszer (célok integráltsága)

Az ITP megvalósítását szolgáló célok integráltságát jól jellemzi, hogy az egyes célok mely más célok megvalósulását segítik közvetlen, vagy akár közvetett módon. Mindemellett fontos kiemelni a megyei területfejlesztési program által meghatározott célhierarchia különböző szintjei közötti kapcsolódási pontokat. Ezen összefüggés rendszert mutatják a következő mátrixok.

A megye átfogó céljai és tematikus (stratégiai) céljai közötti kapcsolódási pontok. A táblázatban szürke háttér jelöli azon megyei területfejlesztési program célrendszeri elemeket, melyek a megyei ITP eszközrendszerén kívül esnek (a TOP intézkedéseken keresztül történő támogatásokkal direkt módon nem elérhetőek).

A megye átfogó céljai és stratégiai céljai közötti kapcsolódási pontok:

ÁTFOGÓ CÉLOK STRATÉGIAI CÉLOK	Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása	Égészséges és megújuló társadalom	Természet- és energiatudatos megye
Helyi gazdaságok fejlesztése	XXX	XX	XX
Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	XXX		X
Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés	XX	XXX	
Társadalmi felzárkózás elősegítése	X	XXX	
Stratégiai erőforrások fenntartható használata	XX		XXX
Elérhetőség és mobilitás javítása	XX	XX	
Nagyterületi csomóponttá válás	XXX		

3. táblázat: Az átfogó és a stratégiai célok kapcsolatrendszere

A táblázatban a „XXX” szimbólum jelöli a meghatározó, közvetlen kapcsolatot, a „XX” szimbólum a még jelentős, míg a „X” szimbólum a részleges, ill. közvetett kapcsolatot.

2.3. A megyei területfejlesztési program területi célkitűzései, valamint az OFTK területi célrendszerének összefüggései

A megyei integrált területi program szempontjából is meghatározó szerepet játszanak a megye egyes sajátos téregységeire vonatkozóan megfogalmazott speciális célkitűzések, célterületek. A különböző célterületeken az egyes tematikus (stratégiai) célok eltérő súllyal kerülhetnek érvényesítésre.

A megye tematikus (stratégiai) céljai és a területi célok közötti kapcsolatrendszer az alábbi mátrix szemlélteti. A táblázatban szürke háttér jelöli azon megyei területfejlesztési program célrendszeri elemeket, melyek a megyei ITP eszközrendszerén kívül esnek (vagy a megyei jogú város ITP hatáskörébe esnek, vagy a TOP intézkedéseken keresztül történő támogatásokkal direkt módon nem elérhetőek). A megye második területi célja részben a megyei jogú város ITP hatáskörébe esik, ezt a mátrixban sötét keretezés jelöli.

Területi Célok	Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén (Ormánság területe, Szigetvár, Sásd térsége)	Termelési szerkezet átalakítás, gazdasági szemléletváltás Pécs és agglomerációja területén, Komló és térségében	Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében	Baranya megye horvát határmenti térsége határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren
Stratégiai Célok				
Helyi gazdaságok fejlesztése	XXX	XX	XXX	X
Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	XX	XXX	XX	XX
Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés	XX	XXX	XX	
Társadalmi felzárkózás elősegítése	XXX	XX	X	
Stratégiai erőforrások fenntartható használata	XX	XXX	XX	
Elérhetőség és mobilitás javítása	XX	XXX	X	
Nagyterületi csomóponttá válás		XXX		XXX

5. táblázat: Baranya megye területi és stratégiai céljainak illeszkedése

3. Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében

Baranya megye kedvező adottságú vidéki területei közé tartozik Mohács-Bóly, valamint Villány-Siklós-Harkány térsége. Az érintett városok és a vonzáskörzetüket alkotó települések olyan helyi erőforrásokkal és a megyében máshol nem található (komparatív) előnyökkel rendelkeznek, amelyek indokoltá teszik testreszabott fejlesztésüket.

Baranya megye az ország gabonatermelésének (elsősorban kukorica, búza) és állattenyésztésének (szarvasmarha, sertés, tyúkfélék) jelentős – a megyék átlagát meghaladó – szereplője. Baranyai területi metszetben ez a produkció legnagyobb mértékben Mohács és Bóly térségéből származik. Ezenfelül a terület jelentős fehérbor-kultúrával rendelkezik. Tekintettel arra, hogy a mohácsi járás az élelmiszeriparban lényegesen kisebb szerepet játszik, mint ahogy azt a mezőgazdasági alapanyag termelése és az adottságai alapján valószínűsíthető lehet, szükséges *a feldolgozóipari kapacitások fejlesztése*. Hosszú távon azonban célszerű megteremteni a feltételeket *a magasabb hozzáadott értéket előállítani képes helyi élelmiszeripar megerősödéséhez*.

A Bólyban már működő megújuló energetikai fejlesztéseken kívül - amelyek elsősorban a geotermián és napenergián alapulnak – jelentős potenciállal bír az agráriumból származó biomassza és biogáz termelés is a térségben.

A siklói kistérségen belül sajátos kettősség érvényesül. Az Ormánság területe lefedi a kistérség délnyugati, nyugati részét. Ez egy aprófalvas térség, szegényes szociális és egészségügyi intézményrendszerrel, szűkülő munkalehetőségekkel, elmaradott közlekedési infrastruktúrával és korlátozott közszolgáltatásokkal (autóbusz, vasút), alacsony gazdasági aktivitással. A kistérségnek ebben a részében *komplex gazdaságfejlesztési beavatkozásokra* van szükség elsősorban olyan területeken (mezőgazdasági, építőipari, kiskereskedelem, részben vendéglátás), amelyek összhangban állnak a lakónépesség képzettségi színvonalával.

A helyi erőforrások és komparatív előnyök tekintetében kiemelt jelentőséggel bír a *turizmus, a kulturális és örökség-, a bor- és termálturisztikai kínálat*.

A megye által fejlesztési fókuszterületként kijelölt területi céljainak ugyanakkor illeszkedniük kell az országos, az OFTK által kijelölt fejlesztési célterületek rendszeréhez. A megyei területi célok és az OFTK területi célok kapcsolatrendszerét a következő mátrix hivatott bemutatni:

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Baranya Megyei Területfejlesztési Koncepció	Az ország makro-regionális szerepének erősítése	Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	Vidéki térségek népesség-megtartó képességének növelése	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaság-ösztönzés	Összekapcsolt tervek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása
Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén (Ormánság területe, Szigetvár, Sásd térsége)			✓		✓	
Termelési szerkezet átalakítás, gazdasági szemléletváltás Pécs és agglomerációja területén, illetve Komló térségében		✓			✓	
Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében			✓		✓	
Baranya megye horvát határmenti térsége határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren	✓					

6. táblázat: Az OFTK és a Baranya megyei területfejlesztési koncepció területi céljainak kapcsolatrendszere

Tematikus célok (Tolna megye)	Stratégiai célok Baranya megye	Helyi gazdaságok	Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés	Társadalmi felzárkózás	Stratégiai erőforrások fenntartható használata	Elérhetőség és mobilitás javítása	Nagyterületi csomóponttá válás
	Új K+I- és logisztikai központok kialakítása váltakozói együttműködések, térszövetkezési iparagyként, termékpályaként		✓					✓
	Prémium, nagyvolumenű, jelenlévő ipari ágazatok fejlesztése, valamint a kiemelten magas kézmunka igényű, elsősorban kőművesipari tevékenységek (gépgyártás, fémfeldolgozás, élelmiszeripar, textil- és bőrpár)	✓	✓					
	A megye természeti erőforrásainak, tanyai és természeti értékeinek és épített környezetének szélesebb körű megismeretése, polenzájának javítása, fenntartható hasznosítása és tematikus összekapcsolása	✓	✓			✓		
	Munkaadók, versenyképességének erősítése	✓	✓					
	Oktatásfejlesztés, hátrányos helyzetű csoportok munkaadó-piaci esélyeinek javítása			✓				
	A kedvezőtlen demográfiai folyamatok (n-galv) hatásainak mérséklése				✓			
	Települési infrastruktúra és közszolgáltatások fejlesztése					✓		
	Mezőgazdasági alapanyagokra épülő, nagy hozzáadott értékű termék előállítás, feldolgozás, piaci értékesítés és agrarmarketing tevékenység termelési együttműködéssel							✓
	Vadkeleti életminőség javítása és a rurális térség képességmegőrző képességének elősegítése							✓

8. táblázat: Baranya és Tolna megye területfejlesztési koncepciói céljainak kapcsolatrendszere

Stratégiai Célok (Pécs MJV)	AZ EGESZSÉGES KÖRNYEZET biztosítása	FENNTARTHATÓ, FEJLŐDŐ TÁRSADALOM	A VÁROS GAZDASÁGI ALAPJAINAK újraépítése	KOMPAKT VÁROS Kiegyensúlyozott városszerkezet
Stratégiai célok Baranya megye				
Helyi gazdaságok fejlesztése			✓	
Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése			✓	
Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés		✓		
Társadalmi felzárkózás		✓		
Stratégiai erőforrások fenntartható használata	✓			✓
Hlírhelyőség és mobilitás javítása				✓
Nagyteréségi csomóponttá válás	Pécs MJV átfogó cél: „nagyteréségi vonzásközpont”			

10. táblázat: Baranya és Pécs MJV területfejlesztési koncepciói céljainak kapcsolatrendszer

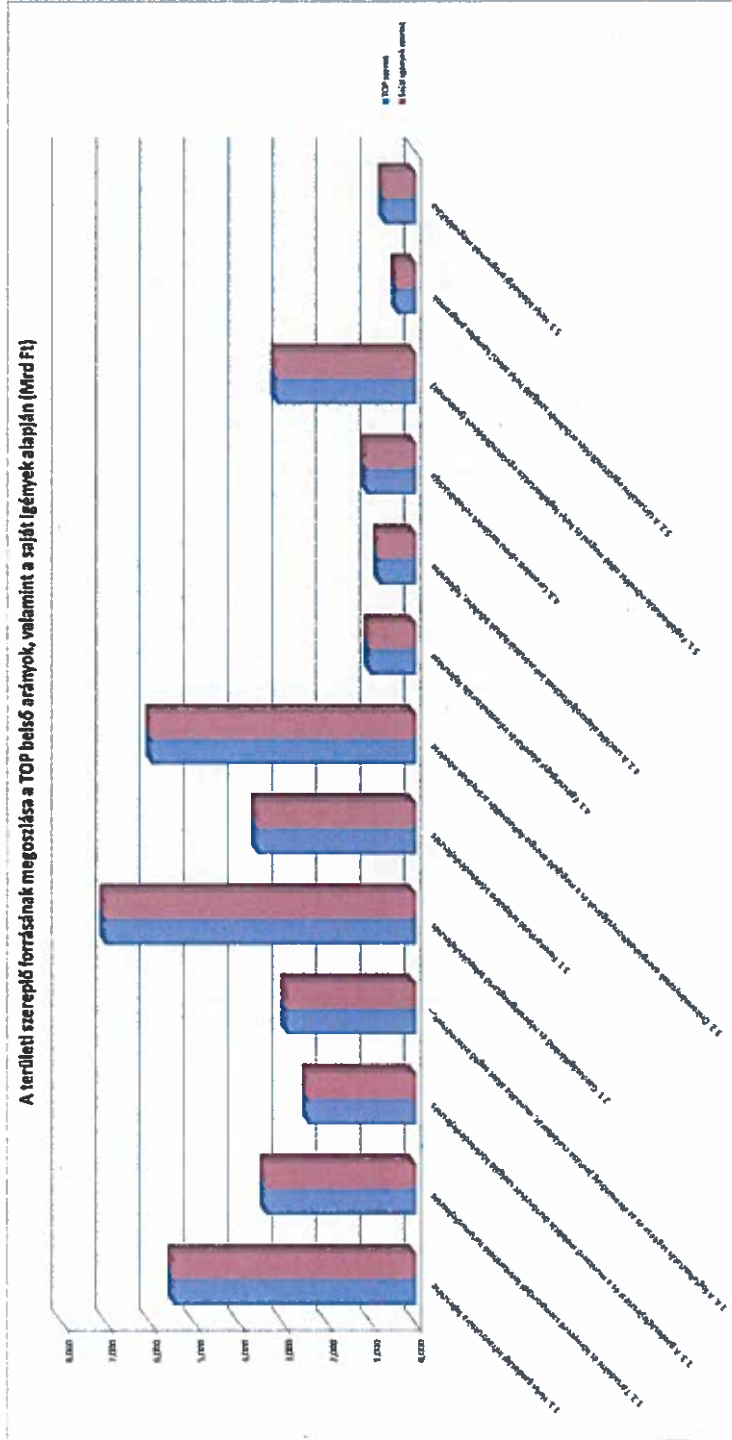
A város területére és fejlesztési céljaira külön kerettel rendelkező és tervező Pécs Megyei Jogú Város tervezett fejlesztési irányai és a megyei ITP kapcsolatára a fentiekén túl az alábbi térség- és téma specifikus megállapítások fogalmazhatók meg:

A megyei és városi célok nincsenek minden esetben teljes átfedésben, azonban ez az adott célok specialitásából ered.

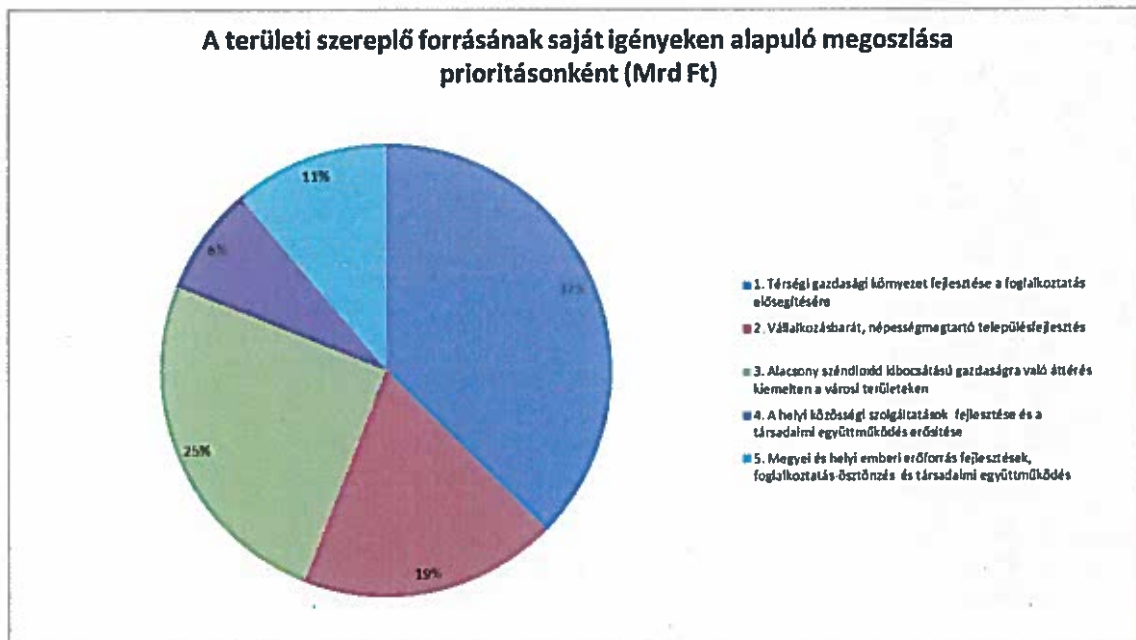
- A megyei program kiemelt fontosságúnak tartja, a **helyi gazdaságok fejlesztését**, amely elsősorban a kisebb lakosságú települések mezőgazdasági termelésének fejlesztését jelenti és ez az MJV céljai közé nem illeszthető be. Közvetett módon azonban mégis megvan a kapcsolat, hiszen a helyi gazdaságok által termelt termékek legnagyobb felvevő piaca a megyeszékhely lakossága lesz. A megyeszékhely várható fejlesztései (pl. új vásárcsarnok) hozzájárulnak a megye céljaihoz is.
- A megye célja a **tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése**, amely a megyeszékhely gazdaságfejlesztési céljával összhangban áll. Közvetett módon kapcsolódhat ehhez Pécs fenntartható, fejlődő társadalom célkitűzése is, amelynek része a magasabb hozzáadott értéket előállító képzett munkaerő biztosítása.
- A megye **tartós növekedésre képes gazdaság megteremtésének** célkitűzése szorosan kapcsolódik az előbb is említett pécsi célhoz, amely a társadalomfejlesztést célozza az alacsony iskolázott réteg felemelésével és magasabb hozzáadott értéket előállító munkaerő biztosításával. A megye gazdaságának tartós növekedése nem működhet Pécs gazdaságának megerősödése nélkül.

3. Az ITP forrásallokációja

A területi szereplő forrásának megoszlása a TOP belső arányok, valamint a saját igények alapján (Mrd Ft)													
1.1. Helyi gazdasági fejlesztés 1.2. Tízévesért és 1.3. A 1.4. A 2.1. Családsegítés és 3.1. Fenntartás 3.2. Chikányműhelyek 4.1. Egyszékhely 4.2. A 4.3. Lencsés 5.1. Foglalkoztatás 5.2. A 5.3. Helyi	1.1. Helyi gazdasági fejlesztés	1.2. Tízévesért és	1.3. A	1.4. A	2.1. Családsegítés és	3.1. Fenntartás	3.2. Chikányműhelyek	4.1. Egyszékhely	4.2. A	4.3. Lencsés	5.1. Foglalkoztatás	5.2. A	5.3. Helyi
TOP terület	5,478	3,395	2,434	2,916	7,014	3,583	5,984	1,024	0,813	1,103	3,338	0,410	0,704
Saját igények szerint	5,478	3,395	2,434	2,916	7,014	3,583	5,984	1,024	0,813	1,103	3,338	0,410	0,704

A területi szereplő forrásának saját igényeken alapuló megoszlása prioritásonként (Mrd Ft)	
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	14,222
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	7,034
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	9,567
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	2,940
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	4,253

A keretösszeg felhasználási módok szerinti megosztása összezszerűen (Mrd Ft):

1. Torségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére		1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	1.2. Társadalmi és Adományszervezmények Áramtalanul-törzsmegújítás	1.3. A gazdaságfejlesztés és a munkaadó-munkaviszonyok közötti szociális közlekedésképesítés	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családban, munkaadó által segített intézmények, köznevelési intézményekben
Projektáron belüli intézkedések szerinti forrásmegosztás (Mrd Ft)		5,478	3,395	2,434	2,916
Forráskeret felhasználási módok	Megyei Önkormányzat saját projekt	0,200	1,430	0,000	0,000
	Földrajzi célterület	1,852	0,150	0,000	0,000
	Fejlesztési cél	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kedvezményezett csoport	0,000	0,000	0,000	0,000
	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető	3,426	1,815	2,434	2,916

1. Torségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére				
Intézkedés kódzáma	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.
A forráskeret felhasználási módok részletezése	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető, Megyei Önkormányzat saját projekt; földrajzi célterület: Hegyháti, Szentlőrinci és Siklósi járás 0,65 milliárd; földrajzi célterület: 1321/2016 (VII. 1.) Korm. Határozat 1. mellékletében rögzített Baranya megye területére eső települések közigazgatási területe (Adorjás, Baranyahídvég, Besence, Bogdása, Cún, Csányoszró, Drávacséhi, Drávacsépy, Drávafok, Drávagárdony, Drávaványi, Drávakeresztúr, Drávapalkonya, Drávapiski, Drávasztára, Endrőc, Felsőszentmárton, Hirics, Kákcics, Kémes, Kemse, Kísszentmárton, Lúszok, Maróc, Maróc, Nagycsány, Okorág, Páprád, Piskó, Sámod, Sósvertike, Sellye, Szaporca, Szentborbás, Tésénfa, Vajszló, Vejtí, Zaláta) 0,15 mrd; földrajzi célterület: Komló, Szentlőrinci-, Siklósi járás 1,052	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető, Megyei Önkormányzat saját projekt; földrajzi célterület: 1321/2016 (VII. 1.) Korm. Határozat 1. mellékletében rögzített Baranya megye területére eső települések közigazgatási területe (Adorjás, Baranyahídvég, Besence, Bogdása, Cún, Csányoszró, Drávacséhi, Drávacsépy, Drávafok, Drávagárdony, Drávaványi, Drávakeresztúr, Drávapalkonya, Drávapiski, Drávasztára, Endrőc, Felsőszentmárton, Hirics, Kákcics, Kémes, Kemse, Kísszentmárton, Lúszok, Maróc, Maróc, Nagycsány, Okorág, Páprád, Piskó, Sámod, Sósvertike, Sellye, Szaporca, Szentborbás, Tésénfa, Vajszló, Vejtí, Zaláta) 0,15 mrd.	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető
A forráskeret felhasználási módok indoklása	Megyei Önkormányzat saját projektjének indoklása az ITP-ben részletesen kifejtésre kerül. Földrajzi célterület két nevesített járásban az MÖTV-ben rögzített "kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékek - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét" önkormányzati feladat ellátásához kiemelten szükséges helyi piacok megvalósítása; 1321/2016 (VII. 1.) Korm. Határozat alapján történő forráslehatárolás	Az indoklás az ITP-ben részletesen kifejtésre kerül; 1321/2016 (VII. 1.) Korm. Határozat alapján történő forráslehatárolás	A megyei fejlesztési igényekhez képest rendkívül módon szűkös forráskeret nem teszi lehetővé ITP szinten a felhasználható forrás dedikálását, így szakmai megfontolások alapján nem áll módunkban forráskeret felhasználási módok között differenciálni a forrást	A megyei fejlesztési igényekhez képest rendkívül módon szűkös forráskeret nem teszi lehetővé ITP szinten a felhasználható forrás dedikálását, így szakmai megfontolások alapján nem áll módunkban forráskeret felhasználási módok között differenciálni a forrást

szakaszokat. Az országos törzshálózati elemek (főútvonalak) között is kiemelkedő szerepe van a Duna-menti (EuroVelo 6) és a Dráva-menti (EuroVelo 13) nemzetközi útvonalaknak.

Az EuroVelo 13. sz. nemzetközi "Vasfüggöny" kerékpáros útvonal Barcs felől halad Drávaszabolcson át Mohácsig, onnan tovább Nagybaracska felé. Az EuroVelo 6. sz. nemzetközi Duna menti kerékpáros útvonal Baja felől halad Mohácson át az országhatárig, onnan tovább Horvátország, illetve Szerbia felé.

A koncepció alapján a Baranya Megyei Önkormányzat kiemelt feladata Pécs Megyei Jogú Város meglévő és megépülő kerékpárhálózatának bekapcsolása a megyei és közvetítésével a nemzeti és nemzetközi hálózatba.

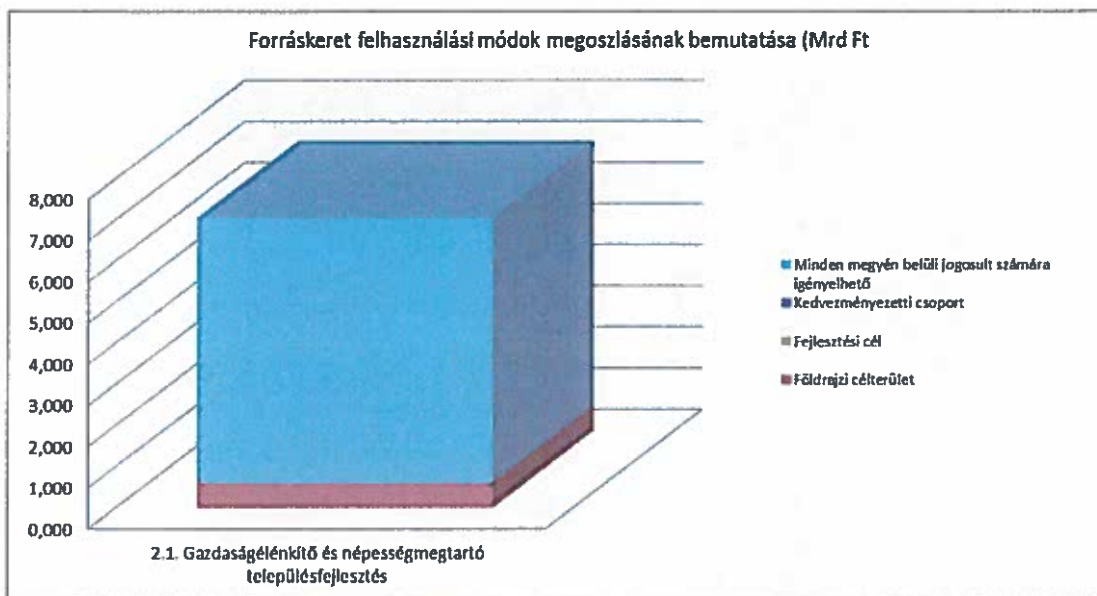
E cél elérése érdekében kiemelt megyei prioritást jelent a megyei jogú várost e hálózatba bekötő, egyben a megye észak-déli irányú hálózatának gerincét adó Pécs-Siklós kerékpárút szakasz megvalósítása. Ezen kerékpárút túl azon, hogy összekötné a megye két legkiemelkedőbb turisztikai desztinációját (Pécs-Siklós/Harkány-Siklós-Villány tengely), közvetlen kapcsolatot teremtene a MJV és az EuroVelo 13. sz. nemzetközi "Vasfüggöny" kerékpáros útvonal között.

A hálózat Pogány, Szőkéd, Szalánta, Áta, Bisse, Kistótfalu, Vokány, Nagytótfalu, Siklós települések közigazgatási területét érinti, mely kiegészülhet Túrony, Csarnóta, Harkány településeket a hálózatba kötő ággal. A nyomvonal mentén haladva szinte minden településen található valamilyen turisztikai célpont, illetve látványosság. Pécsről déli irányban indulva, Pogány külterületén elérhetővé válik a mintegy 23 hektáron elhelyezkedő Zsályaliget Hotel és Élmenypark, majd tovább haladva Szalánta Eszterágpusztá - önálló uradalmi majorságból alakult - településrészén csodálható meg az egyedi építészeti értéket képviselő, Zsolnay kerámiával díszített kápolna és külön álló harangtorony. Ezt követően a kerékpárút a Bissei tavak mellett vezet el, mely a horgászoknak nyújt kellemes kikapcsolódási lehetőséget, majd a vízfelületet elhagyva Túrony Árpád-kori református temploma nyújt kiemelkedő esztétikai élményt. Túrony és Csarnóta településeken nagy múltra tekintenek vissza a hagyományörző, értékmegőrző rendezvények, továbbá a lovas turizmus és a gasztronómia iránt érdeklődők is találnak itt kedvükre való kikapcsolódási lehetőségeket. A nyomvonal végpontja Siklós, illetve a Harkány-Siklós-Villány turisztikai tengely, ahol a gyógyvíz és fürdőkultúra, a gazdag építészeti örökség és a bor nyújt megfelelő színvonalú élményt az ide látogatóknak.

A nagyszámú települési érintettség és az egységes hálózat kiépítése érdekében kiemelten fontos, hogy a projektet egy területi szereplő kezelje, melyre a Baranya Megyei Önkormányzat a legmegfelelőbb szereplő. A Baranya Megyei Önkormányzat rendelkezik kerékpárhálózat fejlesztése terén pályázatmegvalósítási tapasztalattal, továbbá a projekt megvalósításához szükséges humán- és technikai erőforrással, amely az érintett települések számára nem áll rendelkezésre.

3.2. a TOP 2. prioritás tervezett forrásallokációja:

TOP prioritások	2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés
TOP prioritások intézkedései	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés
Forrást biztosító Strukturális Alap megnevezése	ERFA
TOP prioritások közötti forrásmegosztás (Mrd Ft)	147,785
A megye forráskeretének megoszlása TOP prioritások között (Mrd Ft)	7,034
Az egyes TOP prioritásokon belüli intézkedések közötti forrásmegosztás (Mrd Ft)	147,785
A megye TOP forráskeretének megoszlása prioritásonként és intézkedésenként a TOP belső arányok szerint (Mrd Ft)	7,034
Az egyes TOP prioritások közötti saját igényeken alapuló forrásmegosztás (Mrd Ft)	7,034
Az egyes TOP prioritásokon belüli az intézkedések közötti saját igényeken alapuló forrásmegosztás (Mrd Ft)	7,034
2015-ben meghirdetett források (Mrd Ft)	3,650
2016-ban meghirdetésre kerülő források (Mrd Ft)	3,384
2017-ben meghirdetésre kerülő források (Mrd Ft)	0,000

Visszahulló források kezelése a 2. prioritásban: a TOP-2.1.1-15 pályázati felhívás esetleges visszahulló, fel nem használt forrásait a földrajzi célterületi lehatárolással érintett mohácsi járás számára javasoljuk elkülöníteni. A 2.1.1 konstrukción kívüli visszahulló forrásokat a forrásfelhasználási mód tekintetében minden megyén belüli jogosult számára elérhetővé kívánjuk tenni.

A keretösszeg felhasználási módok szerinti megosztása összességében (Mrd Ft):

3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		3.1. Fenntartható települési közlekedés-fejlesztés	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése
Prioritáson belüli intézkedésenkénti forrásmegosztás (Mrd Ft)		3,583005438	5,983599596
Forráskeret felhasználási módok	Megyei Önkormányzat saját projekt	0,000	0,000
	Éőldrajzi célterület	0,000	0,000
	Fejlesztési cél	0,000	0,000
	Kedvezményezett csoport	0,000	0,000
	Minden megyén belüli jogosult számára igényelhető	3,583	5,984

3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		
Intézkedés kódszáma	3.1.	3.2.
A forráskeret felhasználási módok részletezése	Minden megyén belüli jogosult számára igényelhető	Minden megyén belüli jogosult számára igényelhető
A forráskeret felhasználási módok indoklása	A megyei fejlesztési igényekhez képest rendkívüli módon szűkös forráskeret nem teszi lehetővé ITP szinten a felhasználható forrás dedikálását, így szakmai megfontolások alapján nem áll módunkban forráskeret felhasználási módok között differenciálni a forrást	A megyei fejlesztési igényekhez képest rendkívüli módon szűkös forráskeret nem teszi lehetővé ITP szinten a felhasználható forrás dedikálását, így szakmai megfontolások alapján nem áll módunkban forráskeret felhasználási módok között differenciálni a forrást

3.4. a TOP 4. prioritás tervezett forrásallokációja:

TOP prioritások	4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése		
TOP prioritások intézkedései	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja
Forrást biztosító Strukturális Alap megnevezése	ERFA	ERFA	ERFA
TOP prioritások közötti forrásmegosztás (Mrd Ft)	61,769		
A megye forráskeretének megoszlása TOP prioritások között (Mrd Ft)	2,940		
Az egyes TOP prioritásokon belüli intézkedések közötti forrásmegosztás (Mrd Ft)	21,510	17,089	23,170
A megye TOP forráskeretének megoszlása prioritásonként és intézkedésenként: a TOP-belső arányok szerint (Mrd Ft)	1,024	0,813	1,103
Az egyes TOP prioritások közötti saját igényeken alapuló forrásmegosztás (Mrd Ft)	2,940		
Az egyes TOP prioritásokon belül az intézkedések közötti saját igényeken alapuló forrásmegosztás (Mrd Ft)	1,024	0,813	1,103
2015-ben meghirdetett források (Mrd Ft)	0,704	0,271	1,103
2016-ban meghirdetésre kerülő források (Mrd Ft)	0,320	0,542	0,000
2017-ben meghirdetésre kerülő források (Mrd Ft)	0,000	0,000	0,000

Visszahulló források kezelése a 4. prioritásban: A 4.1 és a 4.2 intézkedések TOP-15-ös kódszámú keretéből esetlegesen visszahulló forrásokat az adott intézkedés TOP-16-os kódszámú pályázati felhívásának keretemelésére kívánjuk fordítani.

A 4.3 intézkedés TOP-15-ös kódszámú keretéből esetlegesen visszahulló forrását új kiírás meghirdetésével javasoljuk lekötni.

A keretösszeg felhasználási módok szerinti megosztása összességében (Mrd Ft):

5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés		5.1 Foglalkoztatás-ösztönzés célú megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	5.2 Átírási célú együttműködés érdekében szükséges helyi szintű komplex programok	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása
Prioritáson belüli intézkedésenkénti forrásmegosztás (Mrd Ft)		3,138	0,410406479	0,704362721
Forráskeret felhasználási módok	Megyei Önkormányzat saját projekt	0,000	0,000	0,300
	Földrajzi célterület	0,450	0,000	0,000
	Fejlesztési cél	0,000	0,000	0,000
	Kedvezményezett csoport	0,000	0,000	0,000
	Minden, megyén belül jogosult számára igényelhető	2,688	0,410	0,404

5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés			
Intézkedés kódszáma	5.1.	5.2.	5.3.
A forráskeret felhasználási módok részletezése	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető, Kiemelt földrajzi célterület: Hegyháti járás közigazgatási területe 0,15 mrd Ft; Szigetvári járás közigazgatási területe 0,15 mrd Ft; 1321/2016 (VII. 1.) Korm. Határozat 1. mellékletében rögzített Baranya megye területére eső települések közigazgatási területe (Adorjás, Baranyahidvég, Besence, Bogdása, Cún, Csányoszló, Drávacséhi, Drávacsépy, Drávafok, Drávagárdony, Drávaiványi, Drávakeresztúr, Drávapalkonya, Drávapiski, Drávasztára, Endrőc, Felsőszentmárton, Hirics, Kákics, Kémes, Kemse, Kísszentmárton, Lúszok, Markóc, Marócsa, Nagycsány, Okorág, Páprád, Piskó, Sámod, Sósvertike, Sellye, Szaporca, Szentborbás, Tésénfa, Vajszló, Vejtli, Zaláta) 0,15 mrd.	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető	Minden megyén belül jogosult számára igényelhető, Megyei Önkormányzat saját projekt 0,3 mrd
A forráskeret felhasználási módok indoklása	Komplex programmal fejlesztendő járások támogatása; 1321/2016 (VII. 1.) Korm. Határozat alapján történő forráslehatárolás	A megyei fejlesztési igényekhez képest rendkívüli módon szükséges forráskeret nem teszi lehetővé ITP szinten a felhasználható forrás dedikálását, így szakmai megfontolások alapján nem áll módunkban forráskeret felhasználási módok között differenciálni a forrást	Az indoklás az ITP-ben részletesen kifejtésre kerül

4. Az ITP indikátorvállalásai

ITP prioritás	Indikátor neve	Mértékegység	TOP célérték (2023)	Forrásarányos célérték (2023)	A megye által vállalt célérték (2023)	TOP célérték (2023)	Forrásarányos célérték (2023)	A megye által vállalt célérték (2023)	Megjegyzés
1. Tervező gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	275	13,18	14,00	1373	65,78	65,78	2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	68	3,24	3,40	340	16,19	16,19	2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	2500	119	120	12500	592	592,00	Az indikátor célértékének elérése kockázatos. 2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
2. Vállalkozásbarát, népszerűsítő, településfejlesztés	Városi területeken létező, újított vagy helyreállított nyílt terek	m ²	279000	13779,97	13781,40	1395000	66399,84	66399,84	2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
	Kialakított kerekasztalozások, fórumok, fórumok hossza	km	240	11,43	11,55	606	32,66	32,66	2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés hiemelten a városi területeken	Üvegüzemek éves kapacitása	tonna CO ₂ egyenérték	37631,877	1791,22	577,00	376318,77	17912,19	5183,00	Az indikátor célérték korrekciójára a TOP elfogadott módosítása után nyílt lehetőség.
	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (bernei: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvos, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	185	9	10	915	45	45,00	2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és társadalmi együttműködés erősítése	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	232	12	12	1160	56	56,00	Az indikátor célértékének elérése kockázatos. 2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaadóipad programokban résztvevők száma	fő	8530	407	430	41300	2032	2032,00	2018-ra a korábban vállalt célérték került rögzítésre, míg 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	fő	26600	1267	1267	133000	6331	6331,00	Korábbi ITP-ben nem szereplő indikátor. 2023-ra a forrásarányos célérték került rögzítésre.

